

léky a lékárna

Na stránkách této přílohy usilujeme o vzdělávání, a to zejména tam, kde existuje reálná možnost vyvolat odpovídající zájem široké veřejnosti o vlastní zdraví. Cílem tohoto časopisu není podpora předepisování, prodeje nebo spotřeby léků, jejichž profily nebo příklady jsou zde uvedeny pro výše zmiňovanou edukaci.

Podepsané články vyjadřují názory autorů. Za články označené jako inzerce, komerční prezentace, PR a za obsah inzerátů redakce nezodpovídá. Tvrzení v nich obsažená se nemusí vždy shodovat s názorem redakce.

Vydává:

EDUKAFARM, spol. s r.o., V Areálu 1243, Jesenice, tel: 224 252 435, fax: 222 516 048, e-mail: edukafarm@edukafarm.cz

Šéfredaktor: PharmDr. Zdeněk Procházka

Odborná redakce: PharmDr. Vladimír Věgh, PharmDr. Lucie Kotlářová, MUDr. Pavel Kostiuik, CSc., MUDr. Jiří Slíva, Ph.D., PhDr. Pavel Taněv

Manažer projektu:

Mgr. Stanislava Chramostová,
tel: 728 361 116

Poradní sbor: viz www.edukafarm.cz

Číslo 2/2015, ročník 13

Registrováno pod č. MK ČR E 14879

ISSN 1214-5009

PTEJTE SE LÉKÁRNÍKA

PharmDr. Zdeněk Procházka

Pořád mě bolí koleno a natéká. Ortoped několikrát vypustil výpotek, aplikoval anestetika a kortikoidy, potíže se však stále vracejí. Vedle toho užívám analgetika, ale po těch mě bolí žaludek. Slyšela jsem o kyselině hyaluronové a kolagenových injekcích.

K léčbě bolesti pohybového aparátu se v ortopedii a revmatologii užívá několik skupin léčiv, ty hlavní jste zmínila. Jejich použití je limitováno nežádoucími účinky, kontraindikacemi a interakcemi těchto látek. Proto se ve farmakologii snažíme nalézt jiné postupy a lékařům je doporučovat. Tzv. viskosuplementace kyselinou hyaluronovou, podávanou především do kolenního, kyčelního či ramenního kloubu, je založena na výživě kloubní chrupavky. Kyselina hyaluronová dodává viskozitu a elasticitu pouze kloubní chrupavce, nemá tedy účinek strukturální na pojivovou tkáň celého kloubního systému. Naproti tomu kolagenové injekce (tzv. Guna-MD přípravky) působí podstatně komplexněji. Jednou z nejvýznamnějších příčin bolesti pohybového aparátu je totiž

Skladování léků a jejich kontrola

V minulém čísle jsme se věnovali tématu nakládání s léky v českých domácnostech v rámci kampaně Státního ústavu pro kontrolu léčiv (SÚKL) „Léky do koše nepatří“. Cílem kampaně je vzdělávat veřejnost v oblasti správného nakládání s léky, jejich skladování, užívání a likvidace. Z průzkumu SÚKL mimo jiné vyplynulo, že pouze 47 % domácností skladuje léky podle daných doporučení, proto se v tomto čísle zaměříme na téma správného skladování léků.

Požadavky na uchování léku jsou vždy uvedeny v příbalové informaci a také na obalu. Pacient se tak například dozví, v jakém teplotním rozmezí má být lék uchovávan, případně další požadavky, týkající se vlhkosti, světla, mrazu apod. Při nedodržení stanovených podmínek se stává lék nepoužitelným. Léky, které již nejsou použitelné, je možné odevzdat v kterékoli lékárně.

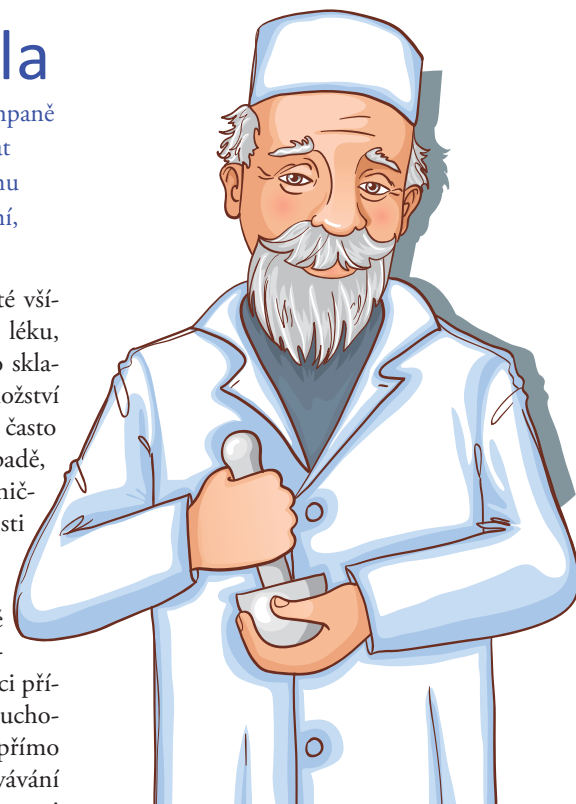
JEN PŘI SKLADOVÁNÍ LÉKŮ ZA STANOVENÝCH PODMÍNEK JE ZARUČENA JEJICH KVALITA, BEZPEČNOST A ÚČINNOST

Všechny léky v domácnosti by měly být pravidelně kontrolovány. Kontrola by měla spočívat především v ujištění se o použitelnosti léku – tzv. datu expirace. Poté je třeba zkontrolovat

lék i z vizuálního hlediska, kdy je důležité všimnout si např. změny barvy či konzistence léku, které mohou být následkem nesprávného skladování. Frekvence kontrol závisí na množství skladovaných léků a také na tom, jak často v domácí lékárně přibývají nové. V případě, že na pravidelnou kontrolu domácí lékárněky zapomínáte, ujistěte se o použitelnosti léků nejpozději před tím, než je užijete.

U léku, který byl připraven v lékárně (tzv. individuálně připravovaný léčivý přípravek nebo magistraliter), není k dispozici příbalová informace. Údaje týkající se jeho uchování jsou v takovém případě uvedeny přímo na obale léku. Informace o užívání a uchování léků zároveň sdělí lékárník, který lék pacientovi vydává.

Státní ústav pro kontrolu léčiv, www.olecich.cz

 SÚKL

úbytek kolagenu a snížení kvality kolagenových vláken, což se projevuje ochablostí vnitřních a vnějších stabilizačních kloubních systémů. Příčinou mohou být degenerativní a zánětlivé změny, úrazy, pooperační stavy, ale i vadné držení těla. Ochablé podpůrné systémy vyvolávají kloubní nefyziologickou hypermobilitu, při níž dojde k jejich předčasnému opotřebení, což vede ke stimulaci receptorů bolesti a k následným otokům. Lokální dodání kolagenu zlepšuje profil kolagenového vlákna a tím přirozenou oporu těchto systémů, posiluje kloubní pouzdro, vazy, šlachy, a proto zpevňuje ochablé a hypermobilní kloubní systémy a přispívá i k uvolnění a fyziologické funkci svalstva v dané oblasti. Odstraňuje tak příčinu bolesti.

Tuto terapii provádí například zdravotnické zařízení inPHARM CLINIC v Jesenici u Prahy (recepce@inpharmclinic.cz, tel.: 724 521 161). V případě, že je pro pacienta toto pracoviště příliš vzdálené, je možné se obrátit na místně příslušného lékaře, který se touto terapií zabývá (viz www.inpharm.cz).

Nechala jsem se očkovat proti chřipce, ale chřipku jsem dostala. Jak je to možné? Existuje nějaká spolehlivá ochrana proti chřipce? Co doporučujete?

Především je nutno říci, že žádný lék neúčinkuje na 100 %, a to ani vakcína. V případě té protichřipkové jde o to, že je vakcína vyráběna podle chřipkového viru z minulého roku, což na aktuální chřipkový virus nemusí vždy spolehlivě účinkovat. Proto je vhodné ji kombinovat s dalšími přípravky posilujícími imunitu. Osobně doporučuji Gunaprevac. V podstatě se jedná o perorální „vakcinaci“, tj. vytvoření obranyschopnosti proti chřipkovitým onemocněním a bakteriálním infekcím (záněty středního ucha ad.), a to díky látkám, které jsou obsaženy v nízkých dávkách (*anas barbariae*, *hemophilus influenzae*). Skutečně lze říci, že v důsledku synergické součinnosti obou uvedených účinných látek dochází k intenzivní stimulaci specifické buněčné imunity a zároveň je podporována slizniční imunita, což má svůj význam při působení proti rozvoji chřipky a bakteriálních komplikací. Tento lék byl porovnáván v klinické studii s protichřipkovou vakcínou a dosáhl stejných výsledků. Nicméně nejspolehlivější byla kombinace obou přípravků, tj. protichřipkové vakcíny a Gunaprevaku.

S nástupem dcery do první třídy jsem se vrátila do práce, ale od toho okamžiku je dcera opakovaně nemocná. Mohu jí koupit nějaký přípravek na posílení imunity?

Ano, častá nemocnost a náchylnost na sezónní infekce je charakteristická zejména pro malé děti, což má i významné efekty socio-ekonomické, respektive časté absence v práci. Přitom existují možnosti, jak zlepšit obranyschopnost organismu jak u dětí, tak u dospělých. Momentálně máme k dispozici několik léčivých přípravků obsahujících extrakt echinacey a přípravky systémové enzymoterapie, avšak tyto účinné látky nejsou pro tak malé dítě vhodné. Doporučuji zvolit přípravek s nízkým až nulovým alergenním potenciálem a dobrou snášenlivostí, u kterého máme k dispozici klinické studie na předních českých a slovenských pracovištích. Takovým přípravkem je Imunoglukan, s nímž byly organizovány zmíněné klinické testy v reálných podmínkách místní populace a pod místní infekční zátěží. Výsledky přitom byly akceptovány v renomovaných zahraničních vědeckých časopisech a vyvolaly zaslouženou pozornost lékařské veřejnosti. Ostatně to je pravděpodobně důvodem, proč již popáté v řadě tento přípravek zvítězil v průzkumu „Lékárnici doporučují“.

ALERGIE = VYCHÝLENÁ IMUNITA

Podstatou alergických onemocnění je nesprávné nastavení imunitního systému. Ten u alergiků považuje za mimořádně nebezpečné látky, které jsou v našem prostředí zcela běžné. Spouští pak naprosto nepřiměřené obranné reakce na minimální množství dané látky – alergenu.

Kromě toho, že vlastní příznaky alergie (rýma, zánět spojivek, šupinatění kůže) mohou být velmi obtěžující (v krajním případě až život ohrožující), má i slabá alergická reakce vážné dlouhodobé dopady. Kapacita imunitního systému není neomezená, a pokud se „vybijí“ na souboji s jinak neškodným alergenem, v případě opravdového nebezpečí už nemá sílu reagovat, což se celkově projeví sníženou odolností a častější nemocností.

V současné době používané léky se mohou zaměřit pouze na mírnění příznaků – tj. tlumení nadměrně rozvinuté alergické reakce. Jde o látky působící proti jednomu z nejdůležitějších mediátorů alergické reakce histaminu (antihistaminika) nebo látky celkově tlumící aktivitu imunitního systému (nejčastěji glukokortikoidní hormony). I když příčinu nesprávného nastavení imunitního systému neznáme, neznamená to, že bychom toto chybné nastavení nedokázali ovlivnit.

Jednou z možností je imunoglukan – specifický biologicky aktivní polysacharid izolovaný z houby hlívy ústříčné (*Pleurotus ostreatus*). Podporuje imunitu, proto se používá např. u často nemocných dětí. Nové vědecké práce však ukazují, že jeho účinek na imunitu je nejen stimulační, ale také harmonizační. Imunoglukan dokáže stabilizovat jednotlivé elementy našeho imunitního systému, komplexně reguluje jeho vzájemné vztahy a dokáže jej tak „vyladit“.

Příznivý dlouhodobý účinek imunoglukanu už byl prokázán v několika klinických studiích u alergické rýmy. Jeho velkou výhodou je bezpečnost i při dlouhodobém užívání, kdy nejsou známy prakticky žádné nežádoucí účinky. Na českém trhu je proto imunoglukan dostupný nejen pro dospělé a starší děti (**Imunoglukan P4H® kapsle**), ale je možné jej podávat i dětem už od jednoho roku věku v tekuté formě. Kromě celkového působení dokáže imunoglukan ovlivňovat při místní aplikaci i imunitní buňky přímo v pokožce. Proto se jeho účinek ve formě krému (**Imunoglukan P4H® krém**) může projevit při místních kožních projevech alergie, jako je např. atopický ekzém.

doplňky stravy
kosmetika (krém)

